

δα τοῦ θεῖκοῦ σου φέγγου καὶ λάψανε μ' αὐτή στὴ γῆ στὴν οἰκουμένη, ποῦ ὅταν ἡρτες πρώτοι σφιχταγκαλισάνε τὸ λαμπτέρο σου κάρυγμα, Κορθινοὶ καὶ Ἀθηναῖοι, Σαλονικιοὶ καὶ Ἐφέσιοι, καὶ Φιλιππίσιοι καὶ Κολλοσηνοὶ κι' ὅλοι οἱ προπατόροι μας, καὶ ξαναγεννθήκανε καὶ τρανέφανε· καὶ τώρα καταντήσαμε τάποπατια τῆς Ἀνατολῆς, ἡ πομπή καὶ τὸ περίγελο ἴθνω ποῦ χτές ἀκόμα τρώγανε βελάνια, ὅταν δὲν ἐτρώγανε τὰ παιδιά τους. Ρίζες μιὰ ματιὰ στὴ δυστυχία μας, διοῦ νὰ εἶναι τὸ ὄνομά Σου δοξασμένο κι' εὐλογημένο εἰς τους αἰῶνες Ἀμήν.

'Ο κήρυκας τοῦ Νουμᾶ.

ΜΥΣΤΙΚΟ

(L. Stecchetti)

Μιὰ αίματοσιάλαχη πληρὴ¹
κούβω βαθιὰ στὰ στήθη,
Ποῦ ἀγάλι ἀγάλι σβύνοντας
στὸν τάφο μ' ἀργοφέροι:
Στὴ μαυρῇ θλίψῃ μον ἡ καρδιὰ
σὰν τὸ κερί ἀναλύθη,
Γιατὶ ἡ ἀγάπη μον κρυφὴ
στὰ φυλλοκάρδια γέρνει.

Σὰν ἥλιον φᾶς πασίχαρο
γλυκοθωρῷ σιμά μον
Τὸν πρυφολατρευμένο μον,
σιὸ πλάι μον διαβαίνει
Κι' ἀκούω σὰ σωροβόλιασμα
βαθιὰ στὰ σωματιὰ μον
Χαρᾶς καὶ πόνον δρομὴ μαζὶ²
νὰ μὲ γοργοπεθάνει

'Ἄπ' τὴ στιγμὴ π' ἀγάπησα
χωρὶς καμμάν θλίπιδα
Τὸν λικείσα μέσα στὴν καρδιὰ
τὸ μαῦρο μυστικό μον,
Ποτὲ ἀπ' τὴν τύση φλόγα μον
δὲ θὲ νὰ τούδει ἀχτίδα
Μῆδε θὰ μάθει σὰν σβυστῶ
τὸ νεκρικὸ καημὸ μον.

Κι' δμως πῶς θέλω σὰν τὸν δῶ,
θεομή ν' ἀνοίξω ἀγκάλη,
Νὰ τοῦ φωνάξω — Σ' ἀγαπῶ
νά! πάρ' τὴν καρδιὰ μον—
Πῶς τῶν ματιῶν τον θάνατο
ν' ἀντικρύζα τὰ κάλλη.
Μ' ἄχ! τοέμ' ἡ δόλια μον καρδιὰ
καὶ σβύνετ' ἡ ματιὰ μον.

ΝΑΞΙΠΠΟΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΙΣΤΟΛΗ

'Αγαπητὲ Νουμᾶ,

Στὴ ζαχαρένια κ' ἔφτάζυμη—έχει καὶ λίγο πιπέρι, μὰ ἵσως χρειαζότανε κοντὰ στὴ ζαχαρη—«ἀπεστολικὴ ἐπιστολὴ» τοῦ Ἐρμονα, τοῦ φίλου σου καὶ φίλου μου—δέχουμαι τὸν τίτλο ποὺ μοῦ κάνει τὴν τιμὴ νὰ μοῦ δίνει—δὲ βρίσκω τὶ νέπαντήσω, γιατὶ βλέπω κέγω πῶς εἶναι στενὸς οἱ στῆλες ἐφημερίδας γιὰ τέτια ζήτηματα. Βαζὼ λοιπὸν τελείκ καὶ παῦλα στὶς μεγάλες αὐτὲς κουβέντες, ποὺ δὲν ἔγγαλα ἔγω στὴ μέση, ἀφοῦ μόνο σὲ παρακαλέσω, εἴται γιὰ τὴν ἀκρίβεια, νὰ βάλης τὶς ἀκόλουθες δυότρεις σημειωσοῦλες στὸ ἀφθρό τοῦ φίλου σου καὶ φίλου μου Ἐρμονα:

Α'. 'Ἄφου «τὴν παλιὰ ἀριστοκρατία τὴν εἶχε ξωχειάσει τὸ σὸν τῆς σκλαβιτεῖα», τὴν νέα κοινωνία τὴν νικήτρα ποὺ βγῆκε ἀπ' τὴν ἀρχαιότερη δὲ μπο-

ροῦμε νὰ τὴν ποῦμε κοινωνία σκλαβῶν. 'Ἄφου νίκησε κ' ἔπιασε τὸν τόπο παλιὰς, εἶναι ἡ κοινωνία τῶν νέων λεύτερων. Κι' αὐτὸς χωρὶς νὰ ξετάσουμε τὶ εἶναι λευτεριὰ καὶ τὶ σκλαβιά, ποὺ δὲ θὰ βρίσκαμε τὴν ἔκρη.

Β'. 'Οτι στὴ νέα θρησκεία βρίσκανε πολλὴ παρηγορὰ οἱ δοῦλοι, σὰν ἔνθρωποι κι αὐτοὶ, εἶναι πολὺ φανερό μά δὲ βλέπω τὴν ἀπόδειξη ὅτι οἱ λεύτεροι δὲν τὴ βρίσκανε τὴν ἰδία παρηγοριά. 'Ἄφου κιόλας—ὅπως μπορεῖ νὰ τὸ δῆ δόποιος θέλει στὸ πολὺ κοινὸ βιβλίο: *La cillé antique τοῦ Fustel de Coulanges*—ἀφεντάκης καὶ σκλαβοὶ δὲν εἴχανε μεγάλο χώρισμα ἀνάμεσό τους, σὰν ἔγεννήθηκε ὁ Χριστιανισμός, κ' ἡ νέα κοινωνία εἴτανε πειά ζυμωμένη. Βγαίνει λοιπὸν πῶς ὁ Χριστιανισμός δὲν ἔγινε ἡ θρησκεία τῶν σκλαβῶν, ἔτσι είδικά ποὺ τὸ θέλει ὁ Ἐρμονας, παρὰ ἡ θρησκεία ἐκείνων ποὺ τὸν δέχτηκεν, δόποιοι κι ἀν εἴτανε. Κι ἀπὸ τοὺς ποώτους πρώτους ὁ ἀριστοκράτης στὸν κύρο Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης.

Γ'. 'Ο Σόλωνας ποὺ παινεύεται:

Πολλοὺς δ' Ἀθήνας, πατρός εἰς θεότειτον ἀνήγαγον πραθέντας κτλ.,
τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλίην ἀεικέα
ἔχοντας, ηθη δεσποτῶν τρομευμένους
ἐλευθέρους ἔθηκα,

καὶ δείχνεις μ' αὐτὰ πῶς συμπινάκει, δὲν ζέρω, μὰ θαρρῶ πῶς δὲν εἴτανε σκλαβός οὔτε λογάριαζε πῶς θὰ δικρῆ κι αὐτὸς μιὰ μέρα καὶ θὰ συμπονεθῇ παρόμοια:

Δ'. Δὲ μὲ πειράζε μένα ἡ κατηγόρια τῶν νοσοκομείων καθόλου, παρὰ εἴπα ἵσα ἵσα πῶς κέγω τὰ συχινυματι. Καὶ γιὰ τὴ «χριστιανικὴ φιλανθρωπία, ποὺ ἐννοεῖ καὶ καλὰ νὰ σώσῃ δυστυχομένους ποὺ τοὺς βαρέθηκε ἡ ζωὴ» ἔξηγήθηκα πῶς δὲν ὑπάρχει τέτια, παρὰ μόνο ὑπάρχει ἡ γνωστὴ δλου τοῦ κόσμου φιλανθρωπία.

Ε'. Ξέρω πῶς κάπεικ μίση βγαίνουν ἀπὸ μεγάλες ἀγκάπες· μά, θαρρῶ, τὰ μίση κύττα πάλι τὰ λένε ἀγκάπες ἢ πόνους ἵσως ἢ ἐπὶ τέλους διπλήποτε. Τὸ ζήτημα δὲν εἴτανε αὐτό. 'Εγὼ ωτοῦσα τὴν ἀγάπη ποὺ τηνὲ βρίσκει μέσ' στὶς θεωρίες του ὁ Ἐρμονας· τὴν ἀγάπην καὶ τὴ συμπαθειά, ποὺ εἶναι τοῦ συμπονιάρο Χριστιανισμοῦ.

Αὐτὰ μόνο, ἀγαπητὲ Νουμᾶ, καὶ χαρετίσματα στὸ φίλο μας. Πέ του πῶς ὅποτε βρῶ καιρό, θὰ καλοδικάσω τὸ Νίτσε ἀφοῦ τόσο τὸν ἀγκάπεις μὰ κι αὐτὸς γι' ἀτίδοτο τοῦ Νίτσε ἥς διαβάσῃ τοῦ *Lamennais* τὸ *Paroles d'un croyant*. Καὶ πέ του ἀκόμη πῶς γιὰ τὸ δτιοὶ οἱ θεωρίες τῶν Δαρβινιστῶν δὲν εἶναι δπως τό: *NaCl*=ἀλάτι κοινό, ἔχετει πολὺ ἐπίκαιρο ἢ ἀρθράκι στὸν τελευταῖον «Ιατρικὸ Μηνύτορα» (τοῦ Ρόκκου) γιὰ τὸ ζεδιάλεγμα τῶν κορμιῶν, ἐν κι ὅχι σπουδαῖο. Κι ἀκόμη πῶς, ἀφοῦ θέλει νὰ σκετίσῃ τὸ Χριστιανισμὸ μὲ τὸ ἔργατικὸ καὶ σίκονικὸ ζήτημα, δέχουμαι μιὰ χαρὰ τὴ γνώμη του κ' εὐλογῶ τὸ Χριστιανισμό, ποὺ ζέρει καὶ κάνει τοὺς σκλαβούς ἐλεύτερους. Καὶ γιὰ δὲς τὶ δομορφα ποὺ τὸ φωνάζουν οἱ τελευταῖς ἐκλογὲς στὴν Ἀγγλία, τὴν Γερμανίας δ' ἀναβράσμος, ἡ Ρωσσία ἡ φουρτουνισμένη! 'Ομως μοῦ φαίνεται πῶς στὸ πρώτο τοῦ ζρθρο, τὸ δουλικὴ δὲν εἶχε σκέση μὲ κοινωνικὰ κι οἰκονομικὰ πράματα, παρὰ εἶχε νὰ κάνῃ μὲ τὴν ψυχὴ ἢ τὰ κάτια ἐκεῖνα ποὺ δὲν τὸ ζέρω τὲ εἶναι καὶ ποὺ δὲν τὸ θέλει δὲ φίλος μας δὲ ἀγαπητόνος. Τέλος θέλω νὰ τοῦ πῆγε—βλέπεις δὲν ἔχουνε σωμὸ οἱ ἀπορίες μου—πῶς ἀφοῦ μάχεται τὸ Χριστιανισμὸ καὶ τοῦ φαίνεται πῶς εἶναι θρησκεία τῶν σκλαβῶν, πρέ-

πει, γιὰ νὰ τὸν ἀφανίσῃ, νὰ ζητάῃ τὴ λευτεριὰ τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Αὐτὸς ὅμως, ἀφοῦ λέει λευτεριὰ πῶς εἶναι τὸ νὰ μπορεῖς νὰ σκλαβώνῃς τοὺς ὅμοιους σου, χαρίζει ἔτσι τὴν αἰωνιότη στὴ θρησκεία τῶν σκλαβῶν, στὸ Χριστιανισμό. Μπράβο του καὶ Γειά σου.

I. S.

15. 1. 1906.

«LA BALANCE» (VIESSY)

Revue russe littéraire et artistique.

Troisième année.

Chaque mois 80 pages au moins avec dessins et culs de-lampe originaux. Union postale: un an—18 fr. Rédacteur en chef: Serge Poliakoff.

Moscou, Place du Théâtre, Métropole, 23.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

Ο ΒΕΛΙΣ... κτλ.

'Ο Βελισάριος εἶναι δράμα σὲ τρεῖς πορέζες παραμένεις ἀπ' τὴ Βυζαντινὴ Ιστορία καὶ βριθεύεται, ἀ δὲ γελιέματι, στὸ Λασανειο. 'Η ρεκλάμα τοῦ «Μυστικοῦ τῆς ζωῆς» μάζως ἔρκετὸ κόσμο στὸ θέατρο ποὺ τυπικὰ χεροχρότητες τὸ διαφνοτετέφαντο ἔργο. Οἱ θεατρινοὶ παίζουν ὅσο καλά μποροῦσαν, ἀν καὶ δὲν ζέρω γιατὶ σ' ὅλη τὴν παράσταση μοῦ κάνωνται ἐντύπωση ἔνθρωπων ποὺ κάποιοι βάρος μεγάλο πλακώνει τὸ στήθος τους καὶ δυσκολέψει τὴν ἀναπνοή τους. 'Ισως νὰ εἴτανε συγκινημένοι ἀπ' τὴ δόξα τῆς διδυχῆς ἔργου ἐνοῦ τόσο φημισμένου συγχρέα, ἡ μήπως σὲ κάθε στίχο πούλεγαν ἐπαιρναν κι ἀνάσσαν ἀνακούφισης πῶς ζεφορτώνουν τάχα κομμάτια ἀπ' τὸ πελώριο στιχοστίβαγμα ποὺ κουβαλούσανε στὴ ράχη τους. Ποιός ζέρει. Μερικὲς καλές γριούλες στοὺς τελευταῖους πάγκους τῆς πλατείας καθισμένες θυμιθηκαν τὰ νειάτα τους ὅταν πηγαίνοντας στὸ μακαρίτικο θέατρο «Παραδεισος» χύνανται δάκρυα ποτάμι μὲ τὸ συγκινητικώτατο ἔργο «Πίστις, Έλπις καὶ Ελεος». Κατὰ τὰ ἄλλα «πλήρης ἐπιτυχία ἔστεψε κτλ.»

A. S.

Γ. Γ. "Α, λησμόνησ! Τὸ ἔργο εἶχε ὥρατα... ἀποθέγματα!"

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΣΗ

ΚΙ ΑΛΛΗ ΣΥΠΟΛΥΤΗ

Φίλε «Ν ευμᾶ»,

Βλέπω καὶ κάπιος Καστελλορίζιώτης—νὰ πούγεις φίλους καὶ στὸ Καστελλορίζο ἀκόμη πολὺ μεταδοτικὴ θήκαις η ἐπιδημία σου κι δ Θεές νὰ μάζευεις φυλάξῃ—σοῦ στέλνεις μιὰ δινομασικὴ ἀπάλιτη τοῦ Μιστριώτη. Μὰ ἀπὸ Μιστριώτικες ξυπόλυτες κι ἄλλο τίποτα. 'Αροῦ τὶς ἀγαπᾶς, νὰ σοῦ προμηθέψω πολλές. Τώρα μὲ πρώτη φόρτωση λάθε μιὰ παχειά καὶ καλοθεριέμνη που μοῦ εἶναι η πειδορόχειρ. Δὲ στὴν τυλίγω μὲ πολλὰ χαρτόνια γιὰ νὰ τὴν χαρῆς εἶται ξυπόλυτη καθώς εἶναι:

Γ. Μιστριώτου, 'Ελλ. Γραμματολογία Τόμ. Α' Σελ. 604.